

ЕКОНОМІСТ

Газета Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана
№ 6—8 (1461—1463) e-mail: economist@kneu.edu.ua Березень 2016 р.

Свято

● Свято

● Актуально

● News про вуз

● Ми і світ

● Золоті ключі

● Скіфам — 15

● Анонс

● Поетичні обрії

● Історичні
розвідки

● Знайомство
триває

● Вітаємо

● Відомі українки

Дорогі жінки!

Сердечно вітаю вас з чудовим весняним святом — Міжнародним жіночим днем! Бажаю гармонії, теплоти, любові та жіночого щастя! Дорогі жінки! Ваш внесок у загальний доробок нашого університету — неоціненний. Ви працюєте, прагнучи досягти найвищих результатів, і цих результатів неодмінно досягаєте. Авторитет і визнання КНЕУ зростають, у цьому і ваша величезна заслуга. Ми вдячні вам за чарівність і жіночність, за вашу теплоту і терпимість, за вашу натхненність та ставлення до роботи. Дякую вам за створену в колективах атмосферу підтримки, взаємної поваги та гармонії. Зі святом вас, наші дорогі колеги!

Щиро ваш, ректор Анатолій Павленко

Милі, найкрасивіші та найчарівніші!

З першим подихом весни приходять до нас чудове жіноче свято — 8 Березня. Цей день несе у світ ніжність і красу. Адже усе найдорожче, що є у нашому житті — щастя, радість, надія, кохання, пов'язане з жінкою.

Дорогі жінки, будьте завжди усміхнені, сповнені надій та оптимізму. Бажаємо вам щастя й удачі, міцного здоров'я, здійснення всіх мрій та бажань.

З повагою, Профком студентів та аспірантів КНЕУ

Дорогі та кохані леді, вітаємо вас з 8 Березня!

Як доводять твори Шекспіра, Гюго та інших класиків, лише жіноча краса здатна розтопити найкам'яніше чоловіче серце. Тому бажаємо вам залишатися такими ж вродливими, коханими та бажаними.

Нехай вас оминають усі біди та печалі. Нехай кожна мить вашого життя буде наповнена яскравими фарбами та позитивними емоціями.

І навіть якщо ми, чоловіки, ненароком змушуємо вас сумувати, відшукуйте, для нас немає нічого ціннішого за вас — наших принцес та королев.

З любов'ю, чоловічий колектив САР

КНЕУ та Укроборонпром — співробітництво на часі

На початку лютого Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана підписав Меморандум про партнерство та співробітництво з Державним концерном «Укроборонпром»: чекаємо на іменні стипендії, гранти для вчених та сприяння працевлаштуванню випускників.

Виклики національній безпеці та стабільному економічному розвитку держави ставлять перед суспільством, державою та суб'єктами господарювання завдання з посилення координації спільних дій.

Відзначаючи цінність наявного в КНЕУ науково-технічного доробку й досвіду в галузі проведення наукових досліджень, унікальність його кадрового потенціалу, а також значну роль університету у процесі інтеграції освіти, науки та промисловості для залучення підприємств до кооперації з університетом 10 лютого 2016 року між КНЕУ імені Вадима Гетьмана та Державним концерном «Укроборонпром», як суб'єктом управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі було підписано Меморандум про партнерство та співробітництво.

Меморандум засвідчили підписами ректор КНЕУ, заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії педагогічних наук України, д.е.н., проф. А. Ф. Павленко та директор фінансово-економічного департаменту ДК «Укроборонпром» О. В. Смолянінов (колишній випускник КНЕУ).

На церемонії підписання також були присутні: проректор з науково-педагогічної роботи, д.е.н., проф. Т. Є. Оболенська, декан факультету міжнародної економіки і менеджменту, к.е.н., доц., Ю. М. Солодковський, завідувач кафедри міжнародної торгівлі, д.е.н., проф. Т. М. Циганкова та професор кафедри політології, д.військ.н., проф. В. М. Шемаєв.

Метою підписання Меморандуму є:

- вирішення проблеми забезпечення підприємств оборонної промисловості кваліфікованими економічними кадрами;
- забезпечення максимально ефективного використання освітніх і наукових можливостей КНЕУ та науково-технічного і вироб-

ничого потенціалу підприємств-учасників концерну в процесі модернізації виробництва, випуску та реалізації на внутрішньому та закордонних ринках високотехнологічної продукції концерну;

- подолання негативних тенденцій у соціальній сфері, сприяння у працевлаштуванні випускників КНЕУ на провідних підприємствах оборонно-промислового комплексу України.

Умови Меморандуму у сфері підготовки кадрів для підприємств концерну передбачають:

- проведення зустрічей керівного складу концерну зі студентами університету з метою ознайомлення їх зі станом та перспективами розвитку вітчизняного ОПК;
- організацію співпраці щодо удосконалення навчальних програм з підготовки кадрів за економічними спеціальностями, які пов'язані з діяльністю концерну;
- організацію стажування та навчальної практики студентів КНЕУ на підприємствах концерну;
- залучення фахівців концерну до визначення тематики курсових та дипломних робіт студентів університету, захисту студентами курсових та дипломних робіт, які викликають інтерес концерну;
- забезпечення підготовки кадрів вищої кваліфікації для підприємств концерну;

- впровадження іменних стипендій (грантів) з метою заохочення науково-дослідної діяльності молодих вчених та студентів університету у галузі ОПК;

- сприяння працевлаштуванню випускників КНЕУ на підприємствах концерну;
- розповсюдження рекламно-довідкової продукції про підприємства концерну в університеті;
- участь у міжнародних освітніх проектах;
- застосування інших форм співпраці, у яких зацікавлені сторони, в рамках чинного законодавства України.

У сфері наукових досліджень умовами Меморандуму передбачено:

- організацію періодичних зустрічей фахівців університету та підприємств концерну для обговорення проблемних питань з напрямків наукових досліджень, визначення загальної стратегії взаємодії університету й підприємств концерну та пріоритетних напрямів спільних досліджень;
- організацію виконання фундаментальних та пошукових науково-дослідних робіт за напрямками діяльності концерну;
- проведення спільних семінарів і конференцій та здійснення публікацій за результатами наукових досліджень;
- здійснення провідними фахівцями концерну та/або його підприємств аналізу ініціативних, пошукових та інших видів науково-дослідних робіт університету в інтересах підприємств концерну, що фінансуються з різних джерел.

Наступним кроком стане спільна робота науково-педагогічних працівників факультету міжнародної економіки і менеджменту з представниками державної компанії «Укрспецекспорт», яка входить до складу концерну та є уповноваженим державою посередником у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності у сфері експорту та імпорту продукції та послуг військового та спеціального призначення, щодо розробки навчальної програми з підготовки фахівців за новою спеціалізацією КНЕУ «Міжнародна торгівля товарами військового та подвійного призначення».

Володимир Шемаєв, професор кафедри політології КНЕУ, доктор військових наук

News про вуз

Англомовні магістерські програми КНЕУ – нові можливості для студентів та викладачів

У вересні 2015 року у ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» успішно стартували англомовні магістерські програми за такими напрямками: Бізнес Адміністрування (MBA – Master of Business Administration), «Управління міжнародним бізнесом» (International Business Management), «Менеджмент проектів і консалтинг» (Project Management and Consulting), «Менеджмент підприємницької діяльності» (Management of Entrepreneurial Activity), «Облік і аудит в управлінні підприємницькою діяльністю» (Accounting and Audit in the Management of the Entrepreneurial Activity). На програмах навчаються студенти із різних країн: Сербії, Алжиру, Нігерії та Казахстану.

Метою запровадження цих програм є підготовка фахівців найвищої кваліфікації, які здатні ефективно працювати в умовах мультинаціонального глобального середовища. Це передбачає поєднання теоретичної підготовки студентів за навчальними планами та змістом дисциплін, що спираються на кращі практики та досвід західних університетів, з набуттям ними практичних навичок під час практики в міжнародних компаніях.

Перевагами програм, що сприяють підвищенню конкурентоспроможності випускників є: залучення провідних викладачів, які мають досвід викладання в зарубіжних навчальних закладах; проведення інтерактивних лекцій та тренінгів за участю фахівців-практиків відомих національних та міжнародних компаній; надання можливості студентам опанувати окремі дисципліни шляхом навчання в закордонних університетах – партнерах КНЕУ; формування практичних компетенцій під час проходження практики в міжнародних компаніях; використання на системній основі різноманітних нетворкінгових подій.

Успішному старту англомовних програм сприяло довгострокове співробітництво між нашим університетом та університетом Редлендс, Каліфорнія, США. В рамках Програми імені Фулбрайта в Україні професор міжнародної економіки Університету Редлендс Джеральд Грошек відвідав наш університет у листопаді 2010 та вересні 2015 років. Протягом свого перебування в КНЕУ він провів більше ніж 30 лекцій, семінарів та майстер-класів з міжнародної економіки, торгівлі, фінансів та маркетингу для викладачів та студентів КНЕУ, став членом редакційних колегій журналів

«Університетська освіта» та «Міжнародна економічна політика» КНЕУ. У липні 2011 та 2015 років Джеральд Грошек організував роботу Літнього наукового семінару «Погляд на американську економіку у Бізнес школі Університету Редлендс, Каліфорнія, США», в якому взяли участь 30 викладачів та студентів КНЕУ. З грудня 2013 року Київський національний економічний університет та Університет Редлендс розпочали підготовку до впровадження спільних магістерських програм. Численні он-лайн лекції, конференції та статті сприяли цьому процесу. Знаменною для нас подією стало те, що професори нашого університету отримали можливість викладання у ВНЗ США, а американські – в Україні. Так, упродовж літнього семестру 2015 року, доктор економічних наук, професор кафедри міжнародних фінансів Володимир Володимирович

Токар викладав дисципліну «Introduction to Analytics and Decision Making» для студентів магістерського рівня підготовки на факультеті бізнесу Університету м. Редлендс. За словами В. Токаря, особливостями американського студентоцентризму є створення сприятливого клімату в середині академічних груп, прагматизм та орієнтованість на практичне застосування матеріалу, відкритість і доступність викладача для спілкування зі студентами поза аудиторією; подвійний контроль за якістю викладання як з боку студентів, так і з боку адміністрації для запобігання можливій упередженості оцінювання. Отриманий проф. Токарем практичний досвід викладання в Університеті Редлендс відбився на підвищенні загальної конкурентоспроможності англомовних програм.

У вересні 2015 року Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана запровадив спільні магістерські програми з університетом Редлендс, акредитовані Асоціацією американських університетів та коледжів WASC (Western Association of Senior College and University Commission). Разом з українськими колегами Джеральд Грошек доклав максимальних зусиль до гармонізації навчальних планів, програм, методичного забезпечення між двома університетами. Тож, не дивним стало Рішення Вченої Ради КНЕУ про присудження професору Джеральду Грошеку звання Почесного Доктора університету.

Враховуючи численні запити, що надходять до КНЕУ від іноземних партнерів, та зацікавленість студентів, керівництвом університету прийнято рішення щодо відкриття на кафедрі корпоративних фінансів і контролінгу англомовної магістерської програми «Corporate Financial Management» з вересня 2016 року. Відкриття програми сприятиме активізації коопераційних стосунків з університетами-партнерами, зокрема, щодо забезпечення програм академічного обміну та подвійних дипломів. У рамках реалізації програми до навчально-методичного процесу планується залучення іноземних партнерів, зокрема з Філіппс-Університету м. Марбург та Георг Аугуст університету м. Гетінген (Німеччина), а також найкращих практиків із вітчизняних та зарубіжних компаній. Ключовими дисциплінами програми є фінансовий менеджмент, вартісно-орієнтований менеджмент, фінансовий контролінг, управління ризиками, кількісні та якісні методи досліджень та ряд інших.

Висловлюємо сподівання, що англомовні програми, створені завдяки креативній діяльності професорсько-викладацького корпусу, надалі сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності нашого університету.

НАУКОВО-ПОШУКОВА РОБОТА ТА ІННОВАЦІЇ

Кафедра фінансів є провідним осередком фінансової науки України. Саме на ній сформувалася й успішно функціонує сучасна українська наукова школа публічних фінансів.

Наукові здобутки кафедри фінансів є вагомими і визнаними як в Україні, так і за її межами. Представники наукової школи досліджують широке коло актуальних проблем публічних фінансів, зокрема: проблематики окремих напрямів фінансового регулювання (бюджетне, податкове, боргове), і їх використання в механізмах макрофінансового управління, а саме: використання податкових, бюджетних та боргових інструментів у фінансній політиці держави з метою забезпечення макрофінансової стабілізації та сприяння економічному розвитку України; проблематики оптимізації податкового навантаження, системи видатків державного і місцевих бюджетів; фінансові проблеми місцевого самоврядування та фінансової децентралізації, оптимізації будови бюджетної системи та раціоналізації міжбюджетних взаємовідносин. До науково-дослідної роботи кафедри активно залучаються студенти, які мають змогу брати участь у щорічних студентських наукових конференціях та олімпіадах, дискусійних гуртках, в процесі роботи яких розглядаються і обговорюються складні та актуальні питання теорії і практики фінансів. Дослідження здійснюються ними при підготовці магістерських робіт під час проходження практики.

Вимоги сучасного інформаційно-інноваційного суспільства до інтелектуального рівня магістра з фінансів дуже високі. Кафедра фінансів надає студентам можливість всебічно науково розвиватися не лише в лавах університету в межах навчальних програм фінансової науки та прикладних дисциплін 4-го та 5-го курсів, але й відстоювати достойний рівень знань фінансової сфери макрорівня, займаючись науково-дослідною роботою. На засіданнях дослідницьких заходів студенти обговорюють найактуальніші проблеми фінансової системи держави, мають можливість ознайомитися з досвідом відомих фінансистів-практиків, державних діячів та представників української та зарубіжної бізнес-еліти. Це підвищує зацікавленість студентів у вивченні відповідних дисциплін, дає можливість отримати відповіді на питання, що їх турбують. Крім того, спілкування із практичними працівниками фінансових органів розширює можливості студентів зорієнтуватися у подальшому навчанні, обрати бажаний шлях свого професійного успіху.

Найбільш зацікавленим та талановитим студентам кафедра пропонує брати участь у щорічних студентських наукових конференціях. З 2006 року кафедра фінансів виступила ініціатором та організатором щорічного проведення Всеукраїнської наукової студентської конференції. Її мета — сприяння пошуку молодих фінансистів на шляху до побудови сучасних підходів до фінансової сфери та соціально орієнтованої ринкової економіки. Протягом 2006-2015 років в конференції взяли участь 633 студента з 50 різних університетів України III-IV рівнів акредитації.

Окрім Всеукраїнської конференції, кафедра забезпечує роботу секції при проведенні щорічних студентських наукових конференцій ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» «Соціально-економічний розвиток України у XXI столітті». До того ж, викладачами кафедри вже 5 років поспіль восени проводиться міжфакультетська Наукова студентська конференція «Сучасні проблеми економіки та фінансів». Вихованці кафедри фінансів ДВНЗ "КНЕУ імені Вадима Гетьмана" активно беруть участь та досягають високих результатів у всеукраїнських та міжнародних конференціях, семінарах, форумах, олімпіадах, конкурсах

наукових робіт, дискусійних клубів, наукових гуртках.

Все більшої актуальності в умовах євроінтеграції України набуває викладання в вищих навчальних закладах фахових дисциплін іноземними мовами, і англійська мова у цьому напрямі є найбільш затребуваною. З огляду на реформи освітньої галузі адаптація навчального процесу до сучасного міжнародного досвіду викладання в багатонаціональній аудиторії потребує системного професійного підходу до впровадження кафедрою викладання іноземною мовою ряду базових наук та дисциплін освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра («Фінанси», «Фінансова політика», «Податкова система», «Макрофінансовий аналіз») та прикладних курсів для магістрів спеціальності «Державний фінансовий менеджмент» («Макрофінансове бюджетування», «Макрофінансове планування», «Макрофінансовий ризик-менеджмент», «Податковий менеджмент»).

Талановиті, активні викладачі і науковці кафедри, які готові розвиватися і бажують долучитися до світової спільноти освітян, у 2015 році успішно освоїли і коректно використали активні технології навчальної роботи з іншомовною аудиторією. Крім того, були проведені засідання дискусійних клубів (discussion club) із студентами, які вивчають дисципліни англійською мовою. Зокрема, в листопаді 2015 року були проведені зустрічі за темами «EU countries fiscal policy: practice, analysis and ways of implementation in Ukraine» та з проблем публічних фінансів «Modern problems of Public Finance». Студенти, які обрали навчання іноземною мовою, вмотивовані, бо вони мають можливість освоїти професійну термінологію, аутентичні джерела літератури з фахових дисциплін, вони вчаться у процесі використання мови та використовують її як засіб навчання. Намагаючись висловити свої думки, студент одночасно занурюється глибше у зміст концепцій. І саме таке навчання є ключем до удосконалення фахової іноземної мови через зміст дисциплін.

Зацікавлені та активні студенти відвідують відкриті лекції видатних науковців та практиків сучасної світової фінансової думки, долучаються до досліджень кафедри та проведення і організації студентських наукових шкіл. Зокрема, за останній рік були проведені наступні заходи: відкрита лекція др. проф. Г. Реккерса (Правління Бундесбанку) 8 квітня 2015 року, відкрита лекція др., проф. Л. Шпільхоффа (Голова Рахункової Палати м. Бремен, Німеччина 21 квітня 2015 року, др., проф. Г. Ятке (Федеральний фінансовий суд Німеччини) 22 травня

План проведення науково-освітніх заходів на 2016 рік

Назва конференції (семінару)	Тема конференції (семінару). Основні питання, що пропонуються для обговорення	Термін проведення (число, місяць, рік)	Міністерства, відомства або установи, які є співорганізаторами конференції, семінару від України та зарубіжних країн
Міжнародний семінар	«Модернізація державного сектору в Україні: можливості, виклики та обмеження фінансової децентралізації»	11-14 квітня 2016	Кафедра підприємницьких вчень та економіки Бременський університет (Німеччина)
I Міжнародний науково-практичний семінар студентів і молодих учених	«Фінанси місцевого самоврядування: стан, проблематика і перспективи розвитку» 1. Фінанси місцевого самоврядування у великих містах 2. Фінансовий потенціал місцевого самоврядування 3. Ринкові інструменти фінансового забезпечення місцевого самоврядування	25 березня 2016 року	SMK Університет прикладних соціальних наук (Литва)
Семінар (воркшоп)	«Фінансові інструменти протидії зміні клімату» 1. Фінансові інструменти 2. Ринкові механізми фінансування низьковуглецевих проєктів.	5 (6) вересня 2016 року	Консалтингова компанія BFSE LLC, Громадська організація «Вільна енергія», Бременський університет
Міжнародний форум	«Наука. Освіта. Економіка. Інтеграція для сталого розвитку» 1. Сучасні економічні теорії: екологічна економіка та економіка довкілля. 2. Соціальна відповідальність менеджменту: сучасні практики, перспективи та бар'єри розвитку. 3. Розвиток людського культурного капіталу. 4. Розвиток фінансового ринку в умовах глобальних змін. 5. Економіка підприємництва і концепція сталого розвитку. 6. Облік і аудит в соціально-економічному середовищі. 7. Перспективи освітніх новацій і наукових досліджень у формуванні економіки знань	21 жовтня 2016 року	Бременський університет, Тбіліський державний університет ім. І. Джавахішвілі, Консалтингова компанія BFSE LLC, Ради молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України, Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Київського національного торговельно-економічного університету, Рада молодих вчених і Наукове товариство студентів і аспірантів Київського національного університету ім. Шевченка
Шоста студентська наукова конференція	«Сучасні проблеми економіки та фінансів» 1. Актуальні питання економічної теорії та політики 2. Фінансові інструменти протидії найбільш вагомим глобальним ризикам 3. Ринкові фінансові інструменти боротьби з екологічними, соціальними та економічними викликами	11 листопада 2016 року	Консалтингова компанія BFSE LLC, громадська організація "Вільна енергія"

2015 року, проф., д-ра Лондонського імператорського коледжу, А. Кириленка 3 грудня 2015 р.

Викладачами кафедри фінансів спільно та за підтримки Фонду Конрада Аденауера, Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана», консалтингової компанії BFSE LLC., ГО «Вільна енергія» була організована та проведена Перша міжнародна літня школа «Financial aspects of a low-carbon economy» (25-29 серпня 2015 року, м. Київ). Також був створений і відкритий Center та School for ESG Economics (11 грудня 2015 р.).

В 2016 році кафедра буде активно залучати студентів і молодих вчених до інноваційної науково-пошукової роботи та пропонує ряд науково-освітніх заходів (див. таблицю).

Кафедрі фінансів науково-практичні заходи дозволяють виявляти найкращих, найталановитіших студентів, запрошувати їх до аспірантури, ефективно поповнювати викладацький склад кафедри фінансів та продовжувати розвиток фінансової науки. Студенти, у свою чергу, виявляють свої пошукові здібності, вміння мислити економічно, сучасно, творчо та креативно. А відтак можуть зробити справді правильний та виважений вибір свого професійного майбутнього і бути конкурентними і затребуваними фахівцями.

М. М. Степура, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів
Г. М. Котіна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів

Тріумф КНЕУців на CFA Institute Research Challenge 2015-2016

У лютому відбулась надзвичайно важлива подія в науковому житті Київського національного економічного університету. Студентська команда посіла перше місце на шостому всеукраїнському етапі щорічного авторитетного міжнародного конкурсу з написання інвестиційних звітів CFA Institute Research Challenge 2015-2016 і отримала можливість представляти Україну у Чикаго (США) на глобальному фіналі змагань. Капітан команди — Іван Забіла, Микола Саліхов, Ольга Жданова, Євгенія Андреева та Віталій Стукан — студенти факультету міжнародної економіки та менеджменту пройшли жорсткий відбір із 26 українських команд, що брали участь у цьому проекті, та блискуче презентували своє дослідження міжнародної компанії Bayer — у фіналі конкурсу. Майже п'ять місяців напруженої творчої роботи і попереду ще хвилювання та виступи у Чикаго. Вагомий внесок у перемогу зробила наставник команди від Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана директор Інституту вищої освіти, д.е.н., професор Лариса Леоніівна Антоноук. Шість років тому вона допомагала CFA Institute Ukraine організовувати національний конкурс, який відбувся в КНЕУ. За цей період вона кожний рік готувала призерів як національних, так і міжнародних конкурсів. Зокрема, у 2014 році команда КНЕУ представляла Україну в Мілані, у 2015 році наші студенти стали чемпіонами Європи, Південної Африки та Близького Сходу в Амстердамі, а також увійшли до складу чотирьох найсильніших команд світу разом з командами США та Філіппін.

Кожного року студенти проходять декілька етапів відбору для участі в національних змаганнях: університетський відбір, оцінка письмових звітів експертами з бізнесу (аудит, фінансовий та інвестиційний консалтинг), презентація результатів дослідження кращими студентськими командами України. В цьому році за першість у фіналі наша команда змагалася з командами Київської школи економіки, Київського національного університету імені Т. Г. Шевченка, Львівського національного університету імені І. Франка.

Учасність у CFA Institute Research Challenge — це, перш за все, нові знання в сфері інвестиційного та фінансового аналізу саме через консультації з інвестиційними експертами та професіоналами. Цього року в нашої команди була ментор від індустрії, яка працює в міжнародній консалтинговій компанії EY — Тетяна Мінковська.

Вклад компанії EY у розвиток наших студентів та їх практичних компетенцій неоціненний.

Всі випускники CFA KNEU високо оцінюють конкурс як такий, що надає ряд важливих практичних компетенцій, які дуже цінуються роботодавцями. Ще до виходу у півфінал студенти нашої команди отримали запрошення на роботу у міжнародні компанії. А фінал та перемога подвоїли ці пропозиції.

Іван Забіла, капітан команди, про цьогорічний конкурс: «Конкурс дуже сподобався, особливо можливість дослідити реальну компанію та застосувати теоретичні знання на практиці. CFA Research Challenge відкриває перед нами нові можливості, по-перше, це прямий доступ до професіоналів фінансово-інвестиційної сфери, по-друге, це практичний досвід, по-третє, нові кар'єрні горизонти. Навіть більше, команда, і я зокрема, отримали враження на все життя».

Ольга Жданова: «CFA Research Challenge — це унікальна можливість відчувати себе в ролі справжнього sell-side аналітика, розробити рекомендацію для портфельних менеджерів та поринувати у світ фінансів, інвестицій, та оцінки бізнесу. Надзвичайно цікавим є й детальний аналіз індустрії, в якій оперує компанія — що є вагомим внеском компетенції кожного з учасників команди. Конкурс також є своєрідною платформою в кар'єрному рості кожного з нас. І це не

тільки завдяки новим знанням і навичкам, а й тому, що багато рекрутерів вже зробили пропозиції учасникам щодо подальшої співпраці».

Євгенія Андреева: «Враження в цілому дуже позитивні, CFA Research Challenge дає зрозуміти, наскільки важливою є командна робота, вчить, як долати певні перешкоди разом. Також це, так би мовити, real life task, тобто можна навчитися робити те, чим займаються реальні професіонали цієї сфери».

Підтверджує думку студент 5-го курсу магістерської програми «Управління міжнародною конкурентоспроможністю» Юрій Вільчинський, який представляв Україну в складі своєї команди КНЕУ в Мілані: «Учасність у CFA Institute Research Challenge 2014 допомогла мені не тільки ще раз перевірити і вдосконалити той набір навичок, який був уже отриманий мною під час навчання в університеті, але й отримати цілу низку нових. Безперечно, цей конкурс дозволяє студентам стати значно більш конкурентоспроможними і стояти на крок попереду в плані свого розвитку як економістів. Як учасник багатьох конкурсів можу сказати, що небагато змагань можуть дійсно надати настільки багато досвіду учасникам. Крім того, при подальшому навчанні в університеті всі дисципліни починають сприйматися по-іншому, людина оцінює всі дані з точки зору фінансового аналітика. Всебічний розвиток — ось найважливіше, що можна отримати від CFA Institute Research Challenge».

Отже, найвищі бали за інвестиційний звіт (98 балів зі 100), найкреативніша презентація, професіоналізм, обізнаність, впевненість, енергійність та ентузіазм, гарна підготовка конкурсантів були високо оцінені досвідченим авторитетним суддівством. Студенти КНЕУ завоювали можливість представляти Україну на ювілейному глобальному фіналі CFA Institute Research Challenge в США. Наполеглива праця зробила цих студентів справжньою професійною командою, котра працювала як одне ціле.

Щиро вітаємо з перемогою! Без сумніву, попереду на вас чекає ще багато цікавих викликів, тож бажаємо натхнення, наполегливості і майбутніх досягнень на глобальному фіналі у США!

О. В. Хоменко, старший викладач кафедри міжнародної економіки, науковий співробітник Інституту вищої освіти, к.е.н.

ДОЧКА ПРОМЕТЕЯ

Месники дужі приймуть мою зброю

Леся Українка

25 лютого 2016 року минає 145 років від дня народження геніальної української поетеси Лариси Петрівни Косач. І якщо їм Леся Лариса вибрала собі ще в дитинстві сама, то псевдонім був підказаний матір'ю, яка інтуїтивно відчувала, що доня буде відомою і національно свідомою людиною.

Сприятливе середовище з ранніх літ благотворно впливало на здібності дівчинки. Пізніше поетеса підкреслювала: «Мені легко було вийти на літературний шлях, бо я з літературної родини походжу, але від того не менше кололи мене

поетичні терни». А наш сучасник відомий письменник Олесь Гончар додавав: «...Разом з родиною близькими людьми майбутню поетесу формувала, виховувала й готувала до творчого подвигу вся тодішня передова Україна». У 1884 році восени у львівському журналі «Зоря» з'явилася перша Лесина публікація — вірш «Конвалія». Наступні роки стали літами великих Лесиних страждань. Хвороба прогресувала. Батькам доводилося возити дівчину на лікування не тільки в інші міста, але й за кордон.

У березні 1893 року вийшла у Львові перша Лесина збірка — «На крилах пісень». Схвальну рецензію на книгу написав Осип Маковей, правильно визначивши провідні мотиви творчості поетеси: «Перший — то сумовитий погляд авторки на своє життя і долю; другий — то культ природи; а третій — то культ України і світове горе».

Кожен митець — це жайворончок, спів якого незбагненний. І щоб зрозуміти митця, ми повинні заглянути в його творчу лабораторію, дізнатися: як творить письменник, що думає про свою працю, для чого і для кого він працює?

Леся Українка також замислювалася над цими питаннями і в багатьох творах порушувала проблему митця і мистецтва та його ролі в суспільстві.

Мужніючи, Леся зацікавилася філософією, почала пробувати себе в публіцистиці, відвідувала публічні лекції в Київському університеті, займалася самоосвітою, завдяки чому стала найосвіченішою жінкою в Європі.

Іван Франко, перший поціновувач Лесино таланту, назвав поетесу «трохи чи не одним з мужичин на всю соборну Україну» і визнав прямою наступницею таланту Тараса Шевченка: «Від часу Шевченкового «поховайте та вставляйте кайдани порвіте» Україна не чула такого сильного, гарячого та поетичного слова, як із уст сеї слабосилої, хорої дівчини».

За своє недовге, але активне творче життя Леся Українка створила цілий ряд типів сильних, неперсичних жінок. Саме в їх уста геніальна письменниця вклала свої глибинні думки про людину, світ, громадянський обов'язок.

Лірична героїня її поезій — жінка горда, з почут-

тям власної гідності, невтомна у праці й боротьбі, патріотка, подвижниця, оптимістка, яка сама вміє «крізь слози сміятись», «серед лиха співати пісні, Без надії таки сподіватись! Буду жити! Геть думи сумні!».

Актуальність цих слів вічна. Драматургія письменниці дала цілий ряд жіночих образів: Міріам, Кассандра, Мавка, Оксана Перебийна.

«Великі народні поети, — писав Максим Рильський, — промовляють за свій народ, говорять від його імені, але говорять своїм голосом, в усій неповторній красі свого обдарування, своєї культури». Такою є Леся Українка.

Думкою линемо в те далеке минуле і перед нашим взором постає дівчина, яка, накинувши на пліч кашемірову хустину, чимдуж майнула на вулицю і росяними городами подалася до лісу, прислухаючись до стукоту свого серця, продерлася на лужок і стала під молодого берізка. Намірилася спертися на неї, та, глянувши на білий стовбур, завагалася, їй видалося, що берізка немовби дихає.

Чи не мавка то обернулася в берізку? Деякий час Леся простояла в чеканні. І враз до свідомості дівчини, яка тільки-но попрощалася з дитинством, дійшло, що ота берізка, лужок, ліс, озеро, місяць і вона сама — щось єдине. І не тільки живи,

але й безсмертні. Саме тому варто жити, боротися, набувати знань, виправдати свою появу на землі. Міф про мавку розвіявся, бо то відійшло дитинство, і його заступило отроцтво, здатне до аналітичного світосприймання.

Проте пахощі поезії дитинства Леся зберегла для себе на все життя і, вже ставши дорослою людиною, взяла звідти те, що дало життя чарівному творові «Лісова пісня».

Цей твір був Лебединою піснею поетеси. Написаний 1911 року в грузинському місті Кутаїсі за одинадцять днів. Стимулом для написання було те, що Леся згадала волинські ліси, Колодяжне, Скулин, урочище і озеро Нечімне, Мавку, згадала і затужила за ними. І з цієї туги вилілася глибоко народна за своїм ідейним спрямуванням і художнім оформленням її диво-пісня.

Саме в уста своєї героїні Леся вклала слова, які виявилися пророчими:

Ні! Я жива! Я буду вічно жити!

Я в серці маю те, що не вмирає.

Плине час, а з ним невинно відбувається життєдайний процес все дальшого, все глибшого розкриття класичної спадщини. Великі поети належать до тих явищ, які вічно живуть і оновлюються. Вони не зупиняються на тій точці, на якій застала їх смерть. Вони весь час розвиваються в свідомості суспільства.

Початок XXI століття, але й сьогодні твори Лесі Українки актуальні і не забуті часом. Чарівність її поезій, людяність дум і почуттів завжди хвилює нас. Силою свого духу, мужнього й благородного, Леся Українка стала нашим сучасником і соратником. Спадщина геніальної поетеси належить всьому прогресивному людству.

«Месники дужі приймуть мою зброю». Ці слова Лесі Українки звучать як заповіт. Поетеса увійшла в безсмертя як співівець рідної землі, як провісник світового майбутнього людства. Її твори користуються величезною любов'ю читачів і будуть завжди служити справі єднання нових і нових поколінь людей.

Н. С. Павловська, викладач кафедри української мови та літератури, керівник літературної студії «Українське слово»

СКІФИ — як спосіб життя

Скіфи... Туристичний клуб «Скіфи»... Для мене вони стали частиною життя, частиною мене.

...Пам'ятаю себе переляканою дівчинкою, яка вперше ступила на поріг й вмить опинилася у вирі доброзичливих посмішок й неповторної атмосфери братерства. Це був момент істини.

Скіфи стали другим домом. Я ніби потрапила в Країну Чудес, де ми всі божевільні Капелюшники, які постійно п'ють чай. Тільки є маленька відмінність — з Країни Чудес можна повернутися, а Скіфи не обмежуються закритим простором, даруючи тобі світ, вони опиняються в твоєму житті назавжди...

Тетяна Вдовенко, студентка 5-го курсу ОЕФ

Анонс

Адреса центру «Інтенсив»:
вул. Мельникова, 81 (5-й корпус КНЕУ), 5-й поверх,
тел.: (044) 205-5402, 205-5403

До уваги викладачів та співробітників КНЕУ

Центр «Інтенсив» КНЕУ розпочав безкоштовне тестування у групи до курсів:

- ✓ Ділова англійська мова
 - ✓ Професійна англійська мова
 - ✓ Загальна іноземна мова
- Вартість навчання за семестр 909 гривень.

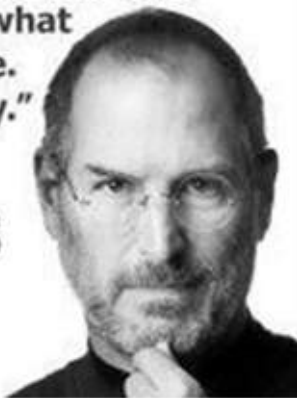
Рівень отриманої кваліфікації підтверджується державним свідоцтвом про підвищення кваліфікації фахівців.

Тестування можна пройти на сайті:

WWW.CENTREINTENSIVE.COM.UA

"Your time is limited, so don't waste it living someone else's life. Don't be trapped by dogma — which is living with the results of other people's thinking. Don't let the noise of others' opinions drown out your own inner voice. And most important, have the courage to follow your heart and intuition. They somehow already know what you truly want to become. Everything else is secondary."

Steve Jobs
1955-2011

Centre "INTENSIVE" KNEU announces a NEW INTERACTIVE COURSE for students, professors, businessmen, entrepreneurs PUBLIC FINANCE AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT This course consists of 3 modules:

Module 1: Public Finance in a Changing World

Topics:

1. Public Finance: Introduction. Public Finance vs. Private Finance
2. Government Budget and Public Choice
3. Public Goods and Services: the Main Determinants of Budget Priorities
4. Public Finance Sustainability
5. Fiscal Rules in a Decision Making Process
6. Extra-budgetary Funds. Pension System
7. Public Finance and Civil Society. Government Transparency and Accountability

Module 2: Contemporary Taxation in an Open Society

Topics:

1. The principles of the tax system
2. Formation and development of the tax system of Ukraine
3. Development of the excise and customs duty in the tax system of Ukraine

4. Mechanisms of income tax in the tax system of Ukraine
5. Environmental taxation and payments for resources in Ukraine
6. Local taxes and fees in the tax system of Ukraine
7. Tax administration in Ukraine

Module 3: Macrofinancial Environment and Business Performance: Understanding Interdependence

Topics:

1. Global priorities and Global Challenges: risks and opportunities
2. Cost of Living and Quality of Life
3. Financial Statement Analysis
4. Tax Burden and its Distribution in Ukraine
5. Government Budget Structure and its Influence on Development of a Society
6. Debt risks in Ukraine
7. External Trade Analysis

NEW ABILITIES PERSONAL DEVELOPMENT PROFESSIONAL SKILLS

TO SIGN IN:

1. Take the on-line English language test on the website: www.centreintensive.com.ua
 2. Visit the Centre "INTENSIVE" office on the 5 th fl., 5th build., 81, Melnikov str.
- For more detailed information you are very welcome to call us on the tel.: 205-54-03, 205-54 02, (093) 977-20-11, (095) 612-95-69

«КРАСУ ЖИТТЯ ЛЕЛІЙТЕ!..»

*Щоб попри всіх і попри все наважитись
щасливим бути — усю Красу, що Світ несе,
встигайте бачити і чути! Це лейтмотив
наступної добірки віршів поетів КНЕУ,
викладачів і студентів різних років
стодесятилітньої історії нашого університету.*

Давно, давно тебе я жду...
Коли б побачить ти могла,
Як хороше тепер в саду,
Як гарно мальва зацвіла.
І квіти ждуть тебе, як я...
Се ж я для тебе їх сажу,
Для тебе пестив і ростив;
Се ж ти улюблена моя,
Подарувала їм життя,
В твоїй далекій далині
Була їм сонцем, як мені...
І я, сумуючи, не раз
На самоті, в вечірній час,
Як образ твій мені сяв,
Про тебе їм оповідав.

Володимир Свідзінський

Как печать рельеф камеи,
Как ладонь лицо любимой,
Руны тайные, немея,
Ткань души несут незримо.

Что им в мире невозможно, —
Бред, безумье, наважденье...
То в душе, как сон неложный,
Бытия напечатленье.

И в затишье ожидания
Тайной светится под спудом
Чаша полная молчанья,
Неразбитая лишь чудом.

Евгений Слуцкий

Найбільша трудність: всіх любити,
Усіх однаково кохати,
Чи пахне брат як майські квіти,
Чи він загинутий як татъ...

Спіши всіх ближніх шанувати,
Усіх як рідних покохай, —
Дітей усіх кохає мати,
Готує всім Небесний Рай!

Люби й чужих, люби правдиво,
Хоча від них безбожжям тхне,
Любити друзів — це ж не диво,
А ви любіть хто вас клене!

Іван Огієнко

НЕБО

У моїх вітрилах вітер,
У мене на крилах простір,
І мого і сонця, й неба,
І всього для Тебе вдосталь.

Летимо разом з тобою,
У заобрій, в казку, в дійсність,
Освячені висотою —
Наш політ — єднання — пісня...

Петро Ілєнко

Старовинний цілують рояль
Білі, тонко-стрункі рученята...
Сивий морок зловісно
насовує в хату...
Серце стис невимовний,
розпачливий жаль...
Заридати б тепер! Заридати,
Як ридає рояль...

Елегійний ноктюрн завмирає
У отруйнім екстазі кохання...
Тихі звуки і пестять, і ранять...
А байдужість солодка
ляга, як гора,
На безсиле думок поривання.
Ах, цей вечір... Ця гра!..
1913

Василь Елланський (Блакитний)

МОЯ ЗОРЯ

Горить-сія із перших днів
Моя зоря у чистім небі.
Мабуть, тому тебе зустрів,
Тебе як зоряну потребу.
І каже так зоря мені:
На іншу ти не задивляйся,
Допоки я свічу тобі,
Мене ніколи не пурайся.
Не збочуй вправо-вліво ти,
Не відхиляйся від дороги.
Повинен ти лиш прямо йти,
Бо я свічу тобі від Бога.

Микола Хорунжий

Мной глубина руководила,
Дыша медвяной тишиной.
Проникновенно осветила
Пути-дороги предо мной.

Чтоб шел я по дороге правой,
Земную славу глубину,
Не увлекаясь праздною славой
И женщину любя одну.

Николай Ушаков

Люблю астрономію,
музику
і жінку.
Астрономія воздвижує,
музика оп'яняє,
жінка дивує —
У голосі, у погляді,
навіть у посмішці —
жінка завжди рождає.
1922

Павло Тичина

ЛЮБОВ І МУЗИКА

Любов'ю Музика в мені завжди бриніла.
Собою всі прожиті дні заповонила.
І вірю свято, що Любов в житті тримає,
Тривожить душу знов і знов і надихає.

Музико! Злітай! — Її серце завмирає,
Музиці Любов крила розкриває.
Але кожна мить нерозлучні двоє
Бачу, що злетить і Любов з тобою.

Закликом серцям, що служить готові
Вам і тільки вам, Музико й Любове:
Щирим відчуттям бути вдячним долі.
Чути все життя музику Любові.

Людмила Рінгіс

А время — словно в сказке конь,
Быстрее мысли время мчится.
Любовь, как раненая птица,
Вновь в страхе вскинула ладонь.
Она твоей защиты просит,
Как нищий жаркого огня,
За что ж ты музаеть меня?
Чтоб волю снова в бездну бросить?

Татьяна Гусак

Любов моя! Ти скріплена роками,
І вивірене кожне почуття...
Здається, зліплене моє життя
Твоїми, рідна, серцем і руками.

Ти вдалині — і серце завмирає.
Чи тугою, чи жалем заболить...
Та плине час, хвилинами шумить.
І ось ти поряд... і проблем немає.

Любов моя! Від тебе суще все,
Як зліплені з кохання наші діти.
Воно б творити тільки та радіти...
Та щось краплину смутку принесе.

Дмитро Лук'яненко

ДАРИТЕ ЖЕНЩИНАМ ЦВЕТЫ

Пока хоть грош один в кармане,
В душе не умерли мечты,
Вставая каждым утром ранним,
Дарите женщинам цветы!

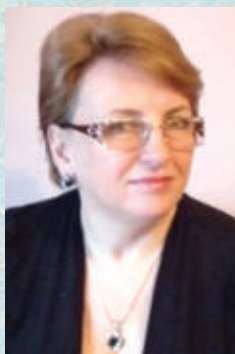
Смысл жизни узнаешь мгновенно
В лучах душевной красоты,
Любите женщин сокровенно,
Дарите женщинам цветы!

Готовя романтический ужин,
Сводите вновь любви мосты,
Мечтая, как стать лучшим мужем,
Дарите женщинам цветы!

Наряды, шубы, бриллианты
Так красят милые черты,
Цена и слабость, и таланты,
Дарите женщинам цветы!

Пока хоть грош один в кармане —
В душе не умерли мечты,
Днем, вечером и утром ранним
Дарите женщинам цветы!

Владимир Веретнов

Знітилися троянди величаві,
Пелюстками дивляться униз,
Тиждень тому ще були у славі,
Милого дарований сюрприз...

Я візьму їх, покладу у воду,
Мить життєву подарую їм.
Квітам вік подовжити я зможу,
Й лише Бог дарує віку всім...

Галина Копил

Что будет дальше? Я не знаю.
Во мне две женщины сейчас:
Одна тебя клянёт-ругает
За встречу в тот вечерний час,
Другая, плача и тоскуя,
Во сне с тобою говорит,
За счастья миг, за поцелуй
Саму судьбу благодарит...

Инна Шатарская

ЛЮБОВЬ

Моя Любовь — прелестный нежный ангел,
Лишь волею судьбы спустившийся с небес.
Твоя Любовь — ярчайший в мире факел,
Несущий радость нам и мир чудес.

Любовь храня, как всех святых святиню,
Лелея наши чувства день за днем,
И с верою — незыблемой твердыней,
Мы будем очень счастливы вдвоем.

Сервер Садыков

ГРА В ЛЮБОВ

Пограёмось у гру, що звуть Любов'ю!
Згадаймо, врешті-решт, що всі ми — діти...
Заповни мої думки собою,
Даруй палкі цілунки й пишні квіти...

Я красти му твій погляд, час і розум...
Ти питимеш мій подив-подих-дотик...
Погоджуйся, не гай життя на роздум...
Не знайдеш більш приємної турботи,
ніж гра в Любов...

Марія Кириченко

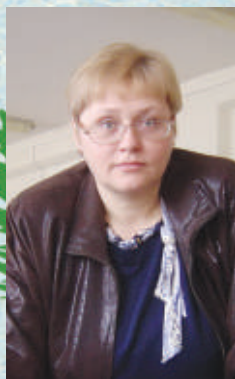

У кожний час і кожну мить
Я завжди думаю про тебе.
Крильми любові огорну
І вимолю прощення в неба.

У кожний час і кожну мить
Я застелю тобі доріжку,
Руками ніжно пригорну
І поцілую ніжно-ніжно.

У кожний час і кожну мить
Творіння щастя я бажаю,
Хай вся небесна благодать
Життєвий шлях твій огортає.

Тетяна Блудова

Коли я бачу твої сині очі,
А це, на жаль, тоді лишень буває,
Коли ти заблукаєш випадково
Між іншими очима й хаотично
Шукаєш виходу із того лабіринту,
Ти часом дивишся в мої зіниці...

Вони нічим не відрізняються від інших,
Хіба що трішечки вологіші й сумніші.
І ти відводиш погляд, щоби знову
Блукати і шукати щось незриме,
А я лишаюся сама, як досі,
З печаттю твого погляду в зіницях...

Потім іду по вулиці незряча,
Бо тільки твої сині очі бачу...
І озираються на мене люди,
Що за законами живуть дасману,
І тикають перстами в мою спину,
І, заздрячи, сміються з тої мітки...

Лариса Бондарчук

Я не торкався нічого ніжнішого,
Ніж пелюстки твоїх губ.
Серце поринуло в хвили бентежливій
Солодко-болісних губ.

Першою згубою стали усміхнені
Очі, блакитні, як льон.
Тіла природна жіночість і грація
Вдруге беруть у полон.

Третьою згубою, що переповнила
Вінця моїх почуттів,
Стала прекрасна і неперевершена,
Мною обожнена ТИ.

Роман Корнилюк

В лучах трепещущего ЧУДА
Живу...
Себя в нем постигая...
Творенья Божьего причуда —
ЛЮБОВЬ —
во мне горит, сверкая...

Гимн Ей пою...
Я славлю ЧУДО,
Молитву
каждый миг слагая...

Тамара Куценко

Поетичний розворот підготувала Людмила Рінгіс,
голова правління клубу «Дорогами до прекрасного»

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ МАЛО ЗДОБУТИ, ТРЕБА НАВЧИТИСЯ БУТИ ГІДНИМИ ЇЇ

(ВІДСТОЮВАТИ ПОТРІБНО НЕ ЛИШЕ КОРДОНИ, АЛЕ Й ІСТОРИЧНУ СПАДЩИНУ)

Україна зараз, як ніколи в своїй історії, перебуває на переломному етапі розвитку. І це не просто вибір політичної орієнтації, це — вибір цивілізаційний, ментальний. Адже ж залежно від того, витримаємо ми виклик часу чи зламаємось, буде залежати наш розвиток на тривалій період в подальшому і навіть саме існування України та українців не як абстрактних понять, а як реальних явищ. Складність поточної ситуації полягає у тому, що зараз справа полягає не лише у відстоюванні цілком матеріальних, видимих речей, об'єктів і т. п., а також певної системи цінностей. Не менш важливим є питання відстоювання власної ідентичності, що й без того складно в глобалізованому світі, і означає збереження своєї національної ідентифікації, мови, культури, а також історичної пам'яті, зокрема пам'яті про історичні позначення власної країни в минулому. Так у Франції (не відкидаючи сучасної назви країни та її титульної нації) історію в школі починають вчити з фрази — «наші пращури галли» і ніхто не лише не заперечує, що в минулому Франція іменувалась Галлією, але й всіляко популяризується ця назва — згадаймо у цьому зв'язку кінематограф, мультиплікацію та інші канали. Це ж саме маємо і в інших європейських державах.

Ті ж народи, котрі не можуть похизуватися давньою і славною історією, вигадують історичні міфи. Саме так, приміром, волохи у XIX ст. раптом перетворились на румунів, тобто на римлян (в розумінні представників Стародавнього Риму, Римської імперії), а Валахія — на Румунію, тобто країну римлян і це було «обгрунтовано» (насправді жодних фактів на користь цього не існувало) тим, що після загибелі Римської імперії у V ст. н. е. вцілілі римляни начебто переселилися до Валахії і тому вона є спадкоємицею Римської імперії — її історії, культури, традицій. Аналогічно й один з наших сусідів вкрав історичну назву нашої держави, аби у такий спосіб привласнити собі нашу історію, а заодно й право на українські землі.

У цій ситуації дивовижною є позиція самих українців. Замість того, аби боротися за відновлення історичної справедливості — і тут мова йде не про зміну назви держави чи титульної нації, оскільки це є так само абсурдним, як і крадіжка чужих етнонімів. Та й ніхто не вдається до подібних дій навіть і у випадку відновлення історичної справедливості. Йдеться про те, що ми маємо чітко і твердо заявити наше виключне право на одну з історичних назв нашої країни — Русь.

Натомість в Україні і в українців із цим суцільна проблема. Ми вишукуємо в історичних джерелах перші писемні згадки назви «Україна», і це добре. Але водночас забуваємо про попередні питомі назви власної держави, віддаючи їх у власність інших етносів і натомість сприймаючи спотворене їх звучання: замість Русі використовуємо термін Київська Русь, що був вигаданий у першій половині XIX ст. російським істориком-шовіністом Погодіним і потім поширений радянською історіографією. Саме на його підставі робився висновок про те, що окрім Русі «київської» була й інша Русь — «московська» (до якої часом додають, для більшої певності, перехідну ланку — «Володимиро-Суздальську Русь»), яка начебто й є спадкоємицею всієї спадщини реальної Русі. Проте всі ці терміни є штучними — жоден з них не зустрічається в писемних джерелах (як вітчизняного, так і іноземного походження) тих століть, яким приписується існування подібних державних утворень.

Натомість і наші літописи, і іноземні писем-

ні пам'ятки знають лише одну Русь — з центром у Києві, що існувала у IX—XIV ст. Для цих століть це була назва, що позначала виключно Україну і створену українцями ж державу. Походження цієї назви ще й досі є дискусійним, але найбільше науковці пов'язують її з гідронімами в районі сучасних Київської та Черкаської областей. Саме тут зосереджені річки, що мають подібне звучання — Рось, Росава, Роставиця. Аналогічно і в руських (не російських) літописах термін «Руська земля» позначає землі в трикутнику між містами Київ, Чернігів та Переяслав. Саме ці землі і князі, і літописці, і іноземці іменували Руською землею, тобто власне Руссю, на відміну від решти земель, які були приєднані до цього державного ядра, що й стало серцем найбільшої європейської держави Середньовіччя — Русі. Проте остання не була єдиним утворенням в площині етнічній, а являла квазідержавне утворення на кшталт Франкської імперії, що виникла дещо раніше. Саме тому Русь і можна іменувати імперією, де центром виступала Руська земля (сучасні території Київської, Черкаської та почасти Полтавської й Чернігівської областей), навколо якої групувалися підкорені та заселені іншими етносами численні землі-анекси, які включали території теперішніх Білорусі, почасти Росії, Естонії, Латвії та Молдови. Весь час існування цієї гігантської імперії зберігалась чітка відмінність в усіх сферах життя між її історичним центром — Руською землею та землями-анексами. Останні поступалися Руській землі за рівнем свого економічного розвитку, чисельністю населення тощо, що було чітко помітно і для іноземців, які також позначали окремо власне Руську землю (наприклад, скандинави називали її Гардаріки — тобто «країна міст», що засвідчувало особливо високий рівень її економічного розвитку) та підкорені нею території. Поступовий розпад цієї держави (як і у випадку з Франкською імперією та іншими квазідержавами раннього Середньовіччя) зумовив запеклу боротьбу за її історичну спадщину (під якою розумілась і її територія) між державами, що виникли на її кордонах. Для цього використовувались династичні шлюби з представниками правлячої в Русі династії Рюриковичів. Саме так чинили литовські та московські князі. Проте останні в силу утворення Московського князівства в межах однієї з підкорених Києвом ще у X ст. земель (заселеної переважно фінно-угорськими племенами, до котрих поступово додалась незначна частка слов'янського населення, що змушувало низку науковців сумніватися в приналежності сформованого там етносу до слов'янської групи), вирішили вдатися до більш витонченого способу спотворення минулого і здобуття у свою власність колишньої метрополії. Московські князі заявили, що є єдиними законними спадкоємцями Русі, і переманивши до себе київського митрополита у 1340-х роках залучились, таким чином, підтримкою найбільш ефективної пропагандистської машини того часу — Церкви, яка з успіхом і нав'язала цей міф населенню, включно з населенням інших держав, які згодом зазнавали московської експансії.

Значу, що це був не єдиний прецедент у московській історії. Аналогічно задля обгрунтування своїх територіальних претензій на землі колишньої Візантійської імперії московський князь Іван III у 1472 р. уклав шлюб з представницею останньої правлячої династії візантійських імператорів Софією Палеолог та заявив (знов за сприяння Церкви), що Москва — це «третій Рим». Потрібно це було для обгрунтування далекоглядних територіальних претензій Москви, які вже тоді сягали значно далі Києва й України загалом — до Балкан і Малої Азії. І ця територіальна претензія збереглась до наших днів, виявляючись у спалахах перманентної агресії щодо Туреччини, яка насправді має глибинне коріння — здобуття за будь-яку ціну чорноморських проток та вихід до Середземного моря. Однак у час, коли було сформовано цей міф, заявити претензії на спадщину Русі Московське князівство ще не могло. По-перше, до 1471 р. зберігалось Київське князівство, яке й було спадкоємцем попередньої півтисячолітньої історії Русі, а по-друге — Московське князівство ще залежа-

Московії — назва, під якою вона фігурувала в західноєвропейських джерелах від XV ст. (оскільки раніше про неї взагалі не знали) і до початку XVIII ст. На початку XVIII ст. у затишній Північній війні (1700—1721 рр.) московському царю Петру I вдалось здолати одну з найпотужніших європейських армій того часу — шведську, і водночас ліквідувати спробу відновлення повної незалежності Україною, яку здійснив Іван Мазепа. Тож Петро I, як рішучий та тиранічний володар, вжив негайних заходів — підписання Ніштадського миру зі Швецією у 1721 р. поєдналось з перейменуванням самої держави: замість назви Московське царство держава почала називатися Російська імперія.

Щоправда у свідомості самих москвитів (тепер росіян) історична реальність збереглась у позначенні свого володаря як «цар» (значу — терміну типово азіатського, властивого виключно східній цивілізації) замість нового офіційного титулу верховного правителя «імператор». Та навіть етнонім «русский» є нонсенсом, оскільки етноси позначаються іменниками, тоді як термін «русский» є прикметником, тобто засвідчує, кому належить дана людина. Тобто, якщо розібратися, «русский» — це не етнічне позначення, а позначення залежного становища, тобто «той, хто належить русам». Ну а русами називались мешканці Русі, тобто України. Між іншим, корінні мешканці однієї з областей колишньої Русі, яка в силу особливостей свого географічного розташування виявилась найбільш ізольованою (а отже законсервувала чимало ще з середньовічних часів) — Закарпаття, й досі називають себе русинами. Русами (руськими) називали себе й українські князі, руссю (як збірним позначенням етносу) називав автор «Слова о полку Ігоревім» воїнів новгород-сіверського князя Ігоря, руссю називали населення сучасних українських земель й автори наших середньовічних літописів, які, між іншим, писалися давньоукраїнською мовою.

Щоправда згодом (у XV—XVI ст.)

поряд з назвою нашої країни «Русь» (яка продовжувала використовуватись іноземцями для позначення українських земель і фігурувала у латинських писемних джерелах як «Рутенія» або як «Русія») виникла й інша — «Мала Русь», яка була наслідком розростання державних утворень, що виникали на руїнах Русі і були значно більшими, але у площині «генетичній» практично не пов'язані із власне Руссю.

У XVIII ст., коли Московське царство змінило свою назву на Російську імперію, постала потреба дискредитувати назву Мала Русь, аби вона вийшла з обороту, і натомість було запроваджено у офіційне використання назви Малоросія, яка мала б показати принижений статус України по відношенню до Великої Русі, тобто Росії. Проте якщо заглибитись у значення цього терміну, то все є з точністю до навпаки, так само як і у випадку з позначенням себе колишніми москвитами назвою-прикметником «русский», що свідчить лише про їх колишню залежність від українців-русів. Так і тут. Справа у тім, що під «малою» в позначенні країн мають на увазі корінну країну. Наприклад, коли у VIII—V ст. до н. е. Стародавня Греція розпочала активну колоні-

Русь — найбільша держава середньовічної Європи, її культурним, релігійним, політичним та економічним ядром були землі навколо Києва

ло від Золотої Орди. Значу, що до кінця XV ст. Московське князівство продовжувало сплачувати данину татарам — спочатку Великій Орді (що була спадкоємицею Золотої Орди), а потому Кримському ханству. Останньому відкупні суми Москва сплачувала і згодом, оскільки не могла протистояти наступу кримських татар на своїх південних кордонах. Не забуваймо, що в 1571 р. татари вкотре захопили й вщент спалили Москву. Чи не ці дії були згодом лейтмотивом сталінської депортації кримських татар у 1944 р., яка виступала своєрідним актом помсти головної силі, що закривала Москві шлях на південь.

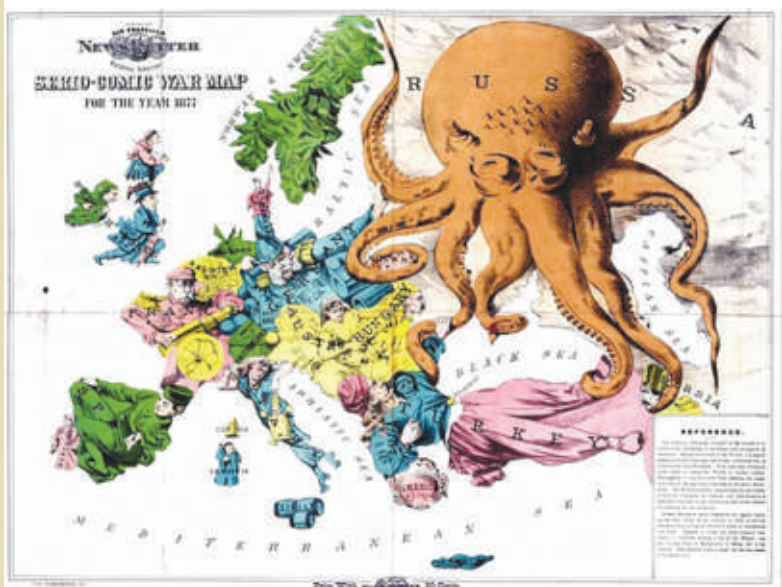
Закономірно, що така держава, яка до того ж залежала від цілком азіатської Орди, просто не сприймалась в Європі як цивілізована. Однак саме це й стало головним чинником крадіжки чужої назви — у такий спосіб собі можна було привласнити чужу історію і прилучитись до давніх, цивілізованих європейських етносів. Цьому посприяла ліквідація Київського князівства у 1471 р. (яка була доповнена пограбуванням Києва татарами у 1482 р., що відбулось за прямої намови московського князя Івана III) і посилення самої

зацію узбережжя Середземного, Чорного та Азовського морів, то найбільший масив заснованих греками на півдні теперішньої Італії давньогрецьких колоній почав називатися «Велика Греція», тоді як власне Греція почала іменуватися «Малою Грецією», тобто корінною, справжньою. Аналогічною ситуація була й в Європі за доби Середньовіччя. Так у Франції в епоху феодальної роздробленості, коли більшість земель відокремились і стали де-факто самостійними, землі навколо Парижа, які продовжували належати французьким королям, почали називатися «Іль де Франс» (тобто «острів Франція»), тоді як решта французьких земель — «Велика Франція». Аналогічно й у випадку Малої та Великої Русі: «Мала» — це корінна, тоді як «Велика» — всього лиш похідна від «Малої».

Але оскільки термін «Мала Русь» був трансформований у «Малоросію», який набув принизлого звучання, то у нас вирішили повернутися ще до однієї історичної назви країни — Україна, що дослівно означає «земля у краї», тобто заселена людьми земля. Саме цей термін з XIX ст., особливо завдяки творам Т. Г. Шевченка та інших українських письменників, здобув популярності й набув статусу загальноновизнаного, перейшовши на позначення відродженої на початку XX ст. нашої держави — Української Народної Республіки. Однак ані письменники XIX ст. не забували, що раніше наша країна називалась Русь. Згадаймо у цьому зв'язку хоча б багатотомну працю М. С. Грушевського з вітчизняної історії, що так і називається «Історія України-

Карта Євразії, складена у Франції в 1754 р. (на ній Україна віднесена до Європи, тоді як землі Російської імперії позначені як «Велика Татарія»)

Карта Європи, що характеризує загарбницьку сутність Російської імперії (з поштової листівки, випущеної у Сан-Франциско, США, 1877 р.)

Руси». Саме тому, для позбавлення історичного зв'язку цих двох назв за радянської доби вже радянські історики, до яких, на жаль, долучились й вихідці з України, почали активно поширювати штучно створений у XIX ст. термін «Київська Русь» — саме таку назву мала праця з історії доби Середньовіччя Грекова та ряду інших радянських істориків першої половини — середини XX ст. Тож через масу наукових праць, а особливо через підручники з історії, ця вигадана назва була не просто поширена, але привита у свідомість цілих поколінь. Однак її шкода полягає не лише у її штучності (повторюю — жодна писемна пам'ятка часів імперії Русь не містила подібного терміну), що таким чином спотворює історію; а перш за все у тому, що через введення цього терміну відбувалася прихована крадіжка однієї з історичних назв України. Виходило так, начебто була «Київська Русь», але потім вона загинула під ударами татар у 1240 р. (хоча в реальності Київське князівство після цього проіснувало ще 231 рік), а більшість її населення (згідно абсурдної теорії Погодіна, яка була цілком розвінчана науковцями ще у середині XIX ст., але з успіхом реанімована у Росії на початку XXI ст. і перетворена знов на державну ідеологію) виїхала на далеку північ, де поставала Москва. Тож Московське князівство, згідно з цією абсурдною теорією, й стало новою Руссю і тому отримало право на об'єднання земель реальної Русі, що й було здійснено у XVIII ст. шляхом їх завоювання.

Саме ця теорія живить ще й досі великодержавні, імперські амбіції низки російських політиків, а через систему освіти та пропаганди прищеплюється всьому російському суспільству. Але для держави, що не має власної давньої й славної історії, це ще виглядає зрозуміло. Незрозумілим є інше — чому у нашій, незалежній державі, через систему освіти, зокрема й вищої, продовжує поширюватись на суспільну свідомість цей вигаданий речникими імперського центру, що століттями гнобив Україну, термін, який насправді страшний тим, що дає підстави деяким особам доводити можливість поєднання двох цілком відмінних за всіма параметрами етносів — адже ж і за доби Середньовіччя їх поєднання в одній державі не витримало випробування часом, оскільки не можуть існувати разом країни з етносами, що мають різні ментальні, цивілізаційні установки.

Тож мабуть давно вже настав час замислитись і внести корективи бодай у нашу навчальну літературу, аби зрештою відновити історичну справедливості та припинити живити коштом українського бюджету (який фінансує видання підручників з історії для вітчизняних навчальних закладів) цей імперський покруч і натомість чітко зазначити, що в добу Середньовіччя в Україні сформувалась наша, українська держава, що мала назву Русь, її історичним ядром була Руська земля, яка об'єднала навколо себе різноманітні території, що мали відмінний етнічний склад населення з різним рівнем соціокультурного та економічного розвитку. А тому цю державу можна позначати як імперія Русь, що між іншим і робиться багатьма західноєвропейськими вченими-істориками, котрі досліджують історію Східної Європи об'єктивно і не підпали під дію імперської пропаганди, від якої так важко позбавитись нашим науковцям та суспільству, але конче потрібно задля відновлення історичної правди та збереження власної історії, власної ідентичності.

А. І. Чуткий, доктор історичних наук, професор кафедри історії та теорії господарства, директор Музею історії університету

За зміст і достовірність викладеної інформації відповідальність несе автор

Знайомство триває

Стопами княгині Ольги

«О, богоблаженна Ольга,
помолися за твоїх дітей
Богу;
мир міцний для Вітчизни
нашої виблагай і відпущення
гріхів усім, хто завжди прославляє тебе!»
(із молитви до святої рівноапостольної княгині Ольги)

Історія життя княгині Ольги оповита славою як у літописах, так ще й більше у народних оповідях. Княгиня Ольга — перша християнка на великокняжому престолі Києва, перша просвітителка й учителька християнської віри в Русі-Україні. Її хрещення створило широкий шлях до християнізації

нашої держави. А онук Ольги не тільки прийняв православ'я, а й охрестив Русь. Ольга, певно, найвідоміша особа жіночої статі за всю нашу писану та неписану історію. Недаремно ж новітня Українська держава для відзначення заслуг жінок у розвитку України, духовному відродженні нації, вихованні дітей встановила відзнаку Президента України «Орден княгині Ольги» I, II, III ступеня.

Княгиня Ольга померла 11 (25) липня 969 року. Нібито на її прохання князь Святослав поховав матір за християнським

звичаєм у київському храмі святого Миколая, що на Аскольдовій могилі.

Літопис оповідає: «Князь сразу позаботился о том, чтобы сюда были перенесены останки равноапостольной княгини Ольги — первой христианки среди людей знатных, правителей Руси, и не спрятал их под спудом, но открыто положил их ради тех, кто приходит к ней с верой и получает исцеление». Святейший равноапостольный великий князь Владимир здійснив перенесення мощей (останків) своєї бабусі; святої рівноапостольної великої княгині Ольги, разом з Київським митрополитом Леонтієм. Коли відкрили поховання, то побачили, що її тіло нетлінне. Мощі переклали в нову усипальницю й урочисто перенесли в кафедральний собор Богородиці Десятинної. Ця подія відбулася 1007 року. Життя святої княгині Ольги повідомляє: «Не следует забывать и умалчивать еще и такое, что над гробницей блаженной Ольги в церковной стене было окно; и если кто с твердой верой приходил к честным мощам, оконце само собой открывалось, и тот, кто стоял снаружи, четко видел через оконце честные чудотворные мощи, причем особенно достойные выделили и чудесное сияние, исходившее от них, и тот, кто имел веру, страдал каким-либо недугом, сейчас же получал исцеление. А для тех, кто приходил с маловерием, окошко тут же закрыва-

лось, и они не могли видеть честных мощей, если и находился кто в церкви, то видел только гроб и не получал исцеление...».

Під час нападу монголів на Київ в 1240 році Десятинна церква була зруйнована, а мощі Ольги були сховані під руїнами, разом з мощами святого князя Володимира. У XVII столітті згідно з церковним переказом, мощі були знайдені київським митрополитом Петром Могилою, який здійснював розкопки Десятинної церкви. На початку XVIII століття, за наказом московського Святейшого Синоду, мощі знову перепоховали, але місце було нікому не відоме. Тож до недавнього часу вони вважались втраченими.

І от у липні 2015 року в Новодівочий монастир м. Москви був доставлений ковчег із мощами рівноапостольних великого князя Володимира і великої княгині Ольги, туди він був доставлений з храму Мартіна Сповідника. Зараз мощі святих перебувають в Толгському монастирі Ярославля.

В храмі св. Миколи в Пижах зберігається невелика ікона святої Ольги з частиною мощів. Як розповідають в храмі, ікона була пожертвована однією з прихожанок. В її сім'ї цей образ з благоговінням передавався із покоління в покоління. В будні святиня виставляється в трапезній частині храму, і до неї вільно можна доторкнутись.

Г. Татарікова, А. Погоріла, студентки 2-го курсу

Збережено стилістику авторів

Професіоналу, цікавій людині, публічній особі, яскравій особистості, чарівній жінці...

Лариса Володимирівна Руденко-Сударєва, доктор економічних наук, професор — уже понад 30 років вона трудиться у науково-педагогічній сфері, з яких більше 15 працює у Київському національному економічному університеті, досягнувши найвищих висот і ставши професіоналом з великої літери.

За вибір яскравого життєвого шляху, за життєві поради, за життєву мудрість завжди вдячна своїм батькам і родині. Лариса Володимирівна є корінною полтавчанкою і спадковим педагогом у четвертому поколінні. Отримала вищу економічну освіту у рідній Полтаві, де закінчила Полтавський кооперативний інститут. А через декілька років, уже працюючи викладачем, здобула педагогічну освіту у Москві, закінчивши у 1990 році педагогічний факультет Московського Ордена Дружби народів кооперативного інституту.

Своє трудове життя з КНЕУ пов'язала ще під час роботи над кандидатською дисертацією, яку захистила у 1996 році.

Лариса Володимирівна як креативний науковець і експерт з міжнародних та економічних питань стає час-

тим і бажаним гостем телеканалів «Рада» і UBC. Співпрацює з багатьма навчальними закладами як професор і консультант. Як головний науковий співробітник працювала в Інституті проблем національної безпеки України Ради національної безпеки і оборони України. Попри активне залучення в роботу різних ВНЗ, урядових структур України, громадських організацій та міжнародних фінансових і бізнесових структур багатьох країн, Лариса Володимирівна залишається відданою університету, в якому стала не лише доктором економічних наук, а що найцінніше — справжнім професором. Після захисту докторської дисертації у 2004 році працює на факультеті міжнародної економіки і менеджменту КНЕУ у колективі новоствореної кафедри міжнародних фінансів, бере активну участь у формуванні науково-методичної бази як спеціальності у цілому, так і ряду дисциплін — Міжнародна інвестиційна діяльність, Транснаціональні корпорації, Фондовий ринок. Підготувала низку навчальних програм, посібників і навчальних завдань, ініціювала запровадження нової магістерської дисципліни «Валютно-фінансові операції в міжнародному бізнесі». Підготувала 12 підручників і навчальних посібників із грифом МОНУ, в тому числі 5 одноосібно.

Виступаючи автором понад 200 серйозних наукових праць і фундаментальних монографій, активним учасником більше 180 конференцій і симпозіумів національного і міжнародного рівня, здобула собі непохитний авторитет вченого, про що свідчить і відзнака Урядовою нагородою «За наукові досягнення».

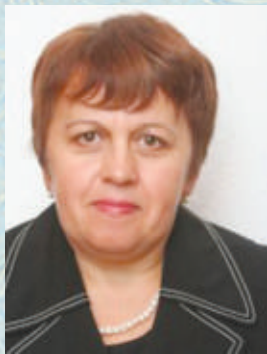
Професор Руденко-Сударєва понад 10 років виступала членом двох спеціалізованих вчених рад, а з 2013 року призначена заступником голови спеціалізованої вченої ради по захисту докторських дисертацій зі спеціальності 08.00.02. «Світове господарство та міжнародні економічні відносини» у КНЕУ імені Вадима Гетьмана. Є членом редакційних колегій трьох науково-практичних фахових журналів.

Поєднання творчих здібностей і безмежного наукового потенціалу, уміння працювати в команді, ініціативність, самостійність в наукових дослідженнях та високі лідерські і людські якості сприяли не лише досягненню максимальної ефективності взаємодії з колегами, а і реалізації громадських талантів і функцій. Попри надзвичайну зайнятість залишається люблячою і турботливою мамою, бабусею і дружиною, бо сімейну згуртованість, міцні родинні узи, відданість рідним і друзям вважає найбільшими цінностями свого життя.

Тому, шановна Ларисо Володимирівно, сердечно вітаємо Вас з ювілеєм. Бажаємо Вам світлих змін, нових ідей, творчих звершень. Нехай День народження буде не просто святом, але і початком нових успіхів, зміцнить Вашу віру в майбутнє та стане для Вас роком світлих та радісних подій! Міцного здоров'я, любові, щастя та добробуту Вам та Вашим близьким.

Колектив кафедри міжнародних фінансів

З прекрасним ювілеєм!

Колектив кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу від щирого серця вітає кандидата економічних наук, професора Галину Анатоліївну Ямборку з ювілеєм!

В цей святковий день хочемо зазначити, що значну частину свого життя Галина Анатоліївна присвятила розвитку і формуванню бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності.

Свій професійно-педагогічний шлях розпочала у 1984 р. на посаді викладача бухгалтерського обліку у Київському кооперативному технікумі.

Згодом Галина Анатоліївна працювала старшим викладачем у Вищій школі економіки і ділової адміністрації «Ажсіо-коледж» (1994-1997 рр.) та за вагомі наукові роботи була зарахована на посаду доцента (1997). У цьому ж році закінчила Міжнародний Інститут менеджменту (МІМ).

У 1999 році Галину Анатоліївну запросили працювати у Міжнародний Інститут менеджменту на посаду доцента кафедри еккаунтингу, де вона успішно виконувала свої обов'язки до 2005 р.

У 2005 р. отримала диплом кандидата економічних наук, була запрошена на посаду доцента кафедри обліку

в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», згодом отримала звання професора цієї ж кафедри.

Хочемо зазначити, що Галина Анатоліївна є магістром бізнес адміністрування (МВА), незалежним експертом — консультантом по бухгалтерському обліку, має авторські курси по бухгалтерському обліку і аналізу фінансової звітності та постійно веде консультативні корпоративні проекти для фінансових служб підприємств України і для банків України за напрямом «Аналіз і оцінка фінансового стану позичальника».

Галина Анатоліївна веде плідну науково-дослідну та науково-педагогічну роботу, є автором 27 наукових статей, співавтором 5 посібників і підручників з бухгалтерського обліку і аналізу, методичних посібників по курсу бухгалтерський облік, зокрема: співавтор підручників «Бухгалтерський облік і фінансова звітність», «Фінансовий облік», і методичних рекомендацій по трансформації фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність по МСФЗ. Учасник програми "Застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у банківську систему України" в рамках міжнародного проекту розвитку банківської системи України, запровадженого Американським агентством міжнародного розвитку спільно з Barents Group. Учасник проекту Федерації бухгалтерів і аудиторів України спільно з Державною податковою адміністра-

цією "Узгодження бухгалтерського і податкового обліку, удосконалення фінансової і податкової звітності та удосконалення податкового аудиту".

Поряд з цим хочемо наголосити на таких особистих якостях Галини Анатоліївни, як чуйність, справедливість, товариськість, глибока порядність, сердечна щирість, життєва мудрість, які приваблюють оточуючих її людей.

Шановна Галино Анатоліївно, ми Вас любимо, цінуємо і зичимо міцного здоров'я, щастя, творчих успіхів, натхнення та добробуту в сім'ї!

Хай сонечко світить із ясного неба,
Бажаємо всього, чого тільки треба.
Хай Господь дарує довгого віку,
В усьому удачу і щастя без ліку.
Хай обминають дім Ваш тривоги,
Квітами гарними проляжуть дороги,
Щоб серце Ваше зігрівало тепло,
Щоб завжди в душі відчувала добро.
Краси і наснаги, здоров'я без ліку
І ніжності в серці бажаєм до віку!

З повагою, любов'ю і теплом, колектив кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу

МИКОЛА ЙОСИПОВИЧУ ХОРУНЖОМУ — УКРАЇНЦЮ, ПРОФЕСІОНАЛУ, ПОЕТУ — 80!

Кожен куточок України несе крізь століття свою особливу красу та ауру, чарівність і любов, наповняє ними землю і все, що живиться нею, дбайливо торкаючись сердець і душ людей. Волинський край — мальовничий край озер, річок, лісів, творчих і працелюбних українців, які пережили утиски князів, литовців, поляків, німців і «советів» та будучи на передовій двох світових воєн зберегли свою неповторність, життєлюбність і бажання пізнавати світ, лишаючись дітьми Волині. Саме тут, в місті Володимир-Волинський, вісімдесят років тому почав свій шлях наш шанований ювіляр, почесний професор кафедри економіки АПФ, Микола Йосипович Хорунжий. Пам'ятаючи історію краю та з любов'ю до свого роду він зазначив:

*«Для мене над усе
Мій рід і Україна.
Це просто мій талан,
Як хочете мій хист.
Собі я — наймит й пан.
В мені це воедино.
Я — українець, кровно,
Я — націоналіст».*

Микола Йосипович пов'язав свою долю з університетом у 1954 р., будучи спочатку студентом, потім аспірантом, а згодом — викладачем. В 1964 р. він захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук,

після чого більшість свого життя віддавав підготовці кваліфікованих економістів-аграрників. Викладацькою роботою йому довелося займатися не лише в Україні, а й за кордоном, адже в період 1980-1985 рр. працював професором і керівником групи викладачів вузів СРСР в університеті ім. Е. Мондлане (Мозамбік). Він має значну кількість відзнак та нагород, зокрема нагороджений знаком «Відмінник освіти України», має статус заслуженого працівника університету та Католицької економічної академії в Польщі, нагороджений Грамотою і Почесною Грамотою Кабінету Міністрів України, а також «Знаком Пошани» Міністерства аграрної політики України, Пам'ятним Знаком Вищої економічної школи в м. Братислава (Словаччина) та Університету ім. Е. Мондлане.

На кафедрі економіки агропромислових формувань Микола Йосипович започаткував науково-педагогічну школу «Аграрна політика та міжгалузеві відносини в АПК», підготував шістьох кандидатів наук, є автором 3 особистих і 2 колективних монографій, 5 особистих та 12 колективних підручників і більше 160 наукових статей. Проте Миколу Йосиповича знають не лише як науковця, але як і талановитого поета, який подарував світові біля 10 чудових поетичних збірок. В них можна знайти неймовірні описи природи та людських почуттів, характеристику колег та друзів, оцінку подій в суспільстві та багато інших ліричних творів. Особливу увагу у своїх творах він приділяє землі:

*«Земля — не камінь і не мертва площа.
Це організм живий і незборимий,
Дарована нам Богом,
Створена вона як вічний дар
Для тих, хто одержимий».*

Спілкування з ювіляром завжди надихає колег та студентів до творчості та роздумів про життя, а його поради — безцінні. Незважаючи на свої літа, він завжди залишається оптимістом, людиною, яка вірить у свій народ і у те, що ми повинні жити краще на нашій землі.

*Ген, де орел старий літа,
А річка горнеться до гаю,
Там я пасу свої літа,
Веселками їх підганяю.
Веселок в мене цілий сніп —
У перевеслі віршів житніх.
Беру
І по одній услід
Літам пускаю.
Жароквітні.
Летять...*

*Хтось мружиться від них,
Хтось кулаки стискає все зліше,
Та все-таки
Є й ті, яких
Оці мої веселки тішать.
А ще ж любов зі мною йде,
І — не в підпасах, а — зорею!
Ніхто*

*Ніколи
І ніде
Не розведе мене із нею!
І не повернуть нас назад
Ні болота, ані потрави.
Мені лишень вісімдесят!
Гей, гей, рідненькі!
На отави...*

**З повагою та найкращими побажаннями,
колектив та студенти факультету економіки АПК**

Зі святом!

Вітаємо з 50-річним ювілеєм доцента Володимира Ігоровича Жданова та бажаємо міцного здоров'я, довгих років життя, достатку і благополуччя, успіхів в роботі.

*Дай Боже Вам в цьому житті
Доріг багато ще пройти,
Щоб друзі Вас не залишали,
Студенти дуже цінували,
В оселі світло не згасало,
Судьба Вам щастя дарувала!*

**Колектив кафедри макроекономіки
та державного управління**

ВІТАЄМО ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДРИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ!

Наказом Міністерства освіти і науки України від 15.12.2015 № 1292 «Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань від 15 грудня 2015 року» присвоєно:

- науковий ступінь доктора економічних наук доценту кафедри інвестиційної діяльності Сергію Володимировичу Онікієнку;
- науковий ступінь кандидата економічних наук старшим викладачем кафедри інвестиційної діяльності Олені Миколаївні Мякишевській та Світлані Володимирівні Урванцевій.

Також указом Президента України № 705/2015 «Про при-

судження щорічних премій Президента України для молодих вчених 2015 року» відповідною премією нагороджено кандидата економічних наук, доцента кафедри інвестиційної діяльності Олександра Михайловича Дибу та кандидата економічних наук, докторанта кафедри інвестиційної діяльності Євгенію Анатоліївну Поліщук за цикл наукових праць «Небанківські фінансові установи у фінансовому забезпеченні інноваційних проектів».

Колектив кафедри інвестиційної діяльності щиро вітає своїх колег із такими високими досягненнями на науковій ниві і бажає подальших успіхів та нових звершень у їхній професійній діяльності.

СОФІЯ РУСОВА: “Я ПРИСВЯТИЛА УКРАЇНІ УСЕ СВОЄ ЖИТТЯ”

160 років тому у родині шведа й французьки народилася основоположниця української дошкільної педагогіки, активна просвітителька, визначна громадська та державна діячка України. Про Софію Федорівну Русову (уроджену Ліндфорс) наша університетська газета вже неодноразово розміщувала матеріал. Та й на офіційному сайті можна почитати.

Новинки з досліджень про цю неординарну особистість частенько ставали темою обговорень на засіданнях університетського клубу «Дорогами до прекрасного». У постійній нашій рубриці «Видатні українці», якщо слухали цікаві доповіді про Старицьких, доповненням були розповіді про сестер Ліндфорс Софію та Марію, які організували перший дитячий садок у Києві, а двоє дітей Старицьких відвідували той садок. Коли темою було «Життя і творчість Миколи Лисенка», теж згадували молодих Софію й Олександра Русових, які грали у спектаклях, організованих Миколою Віталійовичем. Якщо обговорювали тему становлення українського театру й братів Тобілевичів, органічно переходили до теми народників. Софія підтримувала ідеї народників, які вважали за головне долучити нужденний народ до духовної культури й надати освіти, а далі люди вже самі зможуть покращувати своє життя. У нашій улюбленій шевченкіані так само говорили про Русових, які від «Старої Громади» отримали відповідальне завдання підготувати до друку й видати у Празі нецензурований двотомник Т. Шевченка, а потім ще це заборонене видання доправити в Україну.

І навіть під час так званого виїзного засідання, перебуваючи у Чорнухах, з Трохимом Сергійовичем Зубом, краєзнавцем, шкільним учителем історії, одним із засновників меморіального музею Сковороди, обговорювали те, що Софія Русова ставила Григорія Савича в один ряд з видатними французькими просвітителями.

Як виховательку й педагога Софію Русову цікавили виховні ідеї Сковороди. Григорій Савич вважав, що батьки мають насамперед забезпечити дитині три речі: 1 — добре народити, 2 — піклуватися про її здоров'я, 3 — навчити вдячності. В подальшому до виховання підключається школа, допомагаючи повніше розкрити й розвинути задатки дитини, споріднені її душі. Софія Федорівна у своїх виховних порадах звертала увагу батьків не тільки на схильність дитини до певних занять, а й на природні особливості. Наприклад, мама, яка починає воювати з сином, приречена на поразку, адже збудивши вроджений інстинкт «воїна», спонукає хлопчика боротися до перемоги. А от якщо буде звертатись до так само вродженого інстинкту «захисника», то зможе виховати турботливого сина й надійного чоловіка в майбутньому. Софія Русова проголошувала ідею національного виховання, яке крім розвинення природжених задатків, можливостей і талантів дитини, формування загальнолюдської моралі, передбачає виховання патріотизму, формування національної самосвідомості, готовності до відповідального суспільного вибору у політичному, економічному й культурному житті країни.

У також постійній клубівській рубриці «Розвідки з історії КНЕУ» згадки про подружжя Русових найчастіше. Їхній внесок у розвиток закладу важко переоцінити. О. О. Русов у ККІ з 1908 по 1915 рік викладав статистику, завідував кабінетом статистики, організував і до останнього дня життя був редактором періодичного видання «Известия Киевского коммерческого института», а ще успішно поєднував педагогічну роботу із науковою та громадською діяльністю. Софія Федорівна, розпочавши викладати у ККІ, також одразу ж долучилася до громадської діяльності. Групою викладачів: О. Корчак-Чепурківський, С. Русова, І. Гречко та О. Русов, було внесено пропозицію поряд з Товариством економістів, що діяло при ККІ з квітня 1909 р., організувати Товариство, що буде вивчати гуманітарні науки. Ідею ініціативної групи підтримав директор М. Довнар-Запольський, ухва-

дила Рада професорів ККІ, і з дозволу київського губернатора О. Гирса 10 грудня 1909 р. було офіційно відкрито Товариство Любителів соціальних знань, у роботі якого, крім професорів і викладачів інституту, брали участь професори і викладачі інших навчальних закладів м. Києва.

З подружжям із Праги, Діною й Олександром Муратовими, ми знайомі вже близько десяти років. Досліджуючи свій родовід, вони розшукували найповнішу інформацію про Київський комерційний інститут, у якому, за даними Празького воєнного архіву, вчився їхній родич. Я відгукнулася з готовністю допомогти, оскільки мала чим поділитися з історією нашого університету. З самого заснування вищого навчального закладу славився викладачами, серед яких чимало видатних особистостей. Наприклад, С. Ф. Русову, яка 1909–1910 рр. викладала у ККІ французьку, знають у світі як видатного педагога й поборницю української національної школи. За часів Центральної Ради вона обіймала посаду заступника міністра освіти, керуючи департаментом дошкільної освіти, в еміграції працювала професором у Празькому педагогічному інституті, потім в Українському інституті громадознавства, очолювала Українську жіночу

раду, була обрана почесним очільником Світового Союзу Українок.

Про подружжя Русових у мене зібрано чимало матеріалів, хоч іще не так давно ці імена видатних особистостей української історії належали до списку примусово забутих. Діна й Олександр поновили моє зібрання зображеннями могили на Ольшанському кладовищі, де похована

Софія Федорівна, цікавою статтею про неї у чеському україномовному журналі «Пороги», а також нарисами про Русових з Малої української енциклопедії, виданої в Аргентині. Зовсім новим для мене було те, що син Олександра й Софії — Юрій Русов, визнаний учений іхтіолог, писав про Григорія Сковороду, до того ж українською й французькою мовами. Безумовно, дуже хотілося відшукати ці твори.

Вшановуючи пам'ять свого вчителя, Михайло Ковалинський відтворив його життєпис «Жизнь Григория Сковороды» у рік смерті українського мандрівного філософа. Вперше надрукований цей твір був майже через сторіччя у часопису «Киевская Старина» (вересень 1886 р.). Ще через сімдесят років життєпис опрацював доктор Юрій Русов і опублікував переклад українською в журналі «Визвольний шлях», який випускався у Лондоні. В тому ж 1956 році відбиток з журналу коштом

Української видавничої спілки був надрукований окремою книжкою із назвою «Григорій Савич Сковорода. Життя і деякі думки українського філософа-спіритуаліста».

У передмові до перекладу життєпису Сковороди Ю. Русов підкреслив втаємниченість Григорія Савича в одвічну мудрість. І цей переконливий висновок робить не на основі тексту, написаного М. Ковалинським, а на пронесеній крізь все життя глибокій повазі до українського народного просвітителя й філософа, про життя й творчість якого добре був обізнаний змалку. Це шире почуття було закладено його матір'ю, Софією Русовою, яка ще на початку своєї просвітницької діяльності саме Сковороді присвятила одну з перших праць — «Странник Григорій Савич Сковорода. Біографічний очерк» (Харків, 1894 р.), а в журналі «Русская школа» за 1897 р. було надруковане її дослідження «Воспитательные идеи Г. С. Сковороды». У подальших своїх статтях Софія Федорівна також популяризувала виховні ідеї, порівнювала думки «таланованого вчителя життя» з подібними ідеями його сучасників — видатного просвітителя Ж. Ж. Руссо та співзвучними тезами Вольтера.

Доктор філософії Юрій Русов впродовж життя постійно звертався більше до філософських ідей українського мисленника, влучні вислови любомудра часто використовував у своїх лекціях і виступах. У передмові до перекладу життєпису Григорія Савича Ю. Русов стверджує, що майже всі кирило-мефодіївці,

включно з Шевченком, були духовними учнями Сковороди, а також порівнює його думки з творчістю більш пізніх філософів. Зокрема його дивує, як багато є суголосного сквородинським «Розглаголам» та «Бесідам» у авторки «Таємної доктрини» Олени Блаватської, українки, що писала англійською, а також у Рудольфа Штайнера, автора «Антропософії» та засновника Вальфдорфської педагогіки, орієнтованої на якомога раннє виявлення та розвиток природних здібностей людини («сродності» за Сковородою).

Професор Ю. Русов робить свідомий висновок, що українська духовність в особі Григорія Савича Сковороди на понад півтора століття випередила нинішніх (середини 20-го ст.) філософів. Привернути знов увагу та збудити інтерес до ідей Сковороди, як це вже було наприкінці 19-го і початку 20-го століття у публікаціях Софії Русової, Людмили Єфіменко, Павла Житецького, Дмитра Багалія, Володимира Перетца, Миколи Петрова, Івана Франка, Дмитра Чижевського та інших, Юрій Русов вважав своїм патріотичним обов'язком, принаймні перед українцями за кордоном.

Синонім обов'язком вдячності було написання Юрієм Русовим нарисів про батьків: Олександра Олександровича та Софію Федорівну Русову. На жаль, пересічному читачеві ці публікації недоступні, оскільки довгі роки через тавро «українська буржуазна націоналістка та емігрантка» і спадщина Русової, і згадки про її діяльність були під забороною.

30 вересня 1991 року, одразу після проголошення незалежності України, відбулися перші урочисті заходи, присвячені поверненню імені Софії Русової із примусового забуття. Це було в селі, де вона народилася. А в 1993-му Олешнянській школі присвоїли ім'я видатного педагога і відкрили її світлицю-музей. «Світло твоєї душі засяяло у рідній Олешні й світить усій Україні в її невинному поступі до волі, до відродження», — ці слова виکارбувані на пам'ятному знакові, спорудженому з нагоди 135-річчя з дня народження С. Ф. Русової. Через українську діаспору постійно підтримується зв'язок школи із родичами Софії Русової. Вони допомагають поповнювати історичний матеріал про Софію Русову. Надсилають електронною поштою чимало цікавих листів зі світлинами, деякими документами, навідується до Олешні. Створений Благодійний фонд імені С. Русової, сприянням якого відбудовано масток Ліндфорсів, де з 2013 р. знаходиться історико-культурний комплекс «Садина-музей С. Русової».

Сподіваємось виїзним засіданням клубу «Дорогами до прекрасного» завітати до цього музею на Чернігівщині.

Стосовно творчої спадщини Софії Русової теж можна поради́ти, що її твори знайшли не тільки численних дослідників (у науковому обігу до 300 найменувань її статей!), а й практичне застосування. Один з прикладів — школадитячий садок управління освіти Подільської районної державної адміністрації у м. Києві. У цій ШДС, якій у 1998 р. присвоєно ім'я Софії Русової, керуються виховними й педагогічними принципами видатного педагога. До 150-річчя від дня народження С. Русової також відкрили музей, де можна почути й побачити багато цікавого.

Вшановуючи внесок Русової у розвиток педагогічної науки та її роль у створенні національної системи освіти, 2005 року Міністерство освіти і науки України запровадило нагрудний знак «Софія Русова». Ним нагороджують наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників за значні особисті успіхи у галузі дошкільної та позашкільної освіти.

Тож самовіддане служіння Україні заслужено віддячується народною пам'яттю.

Людмила Рінгіс,
голова правління клубу «Дорогами до прекрасного», член Національної спілки журналістів України

